

Streszczenie. Katecheza III. ks. Jan Wal. Urząd i charyzmat jako komplementarne formy uczestnictwa w zbawczym posłannictwie Kościoła

Charyzmat jest darem Bożym czyniącym człowieka zdolnym do specjalnej służby w Kościele. Charyzmaty mogą mieć charakter powszechny, zwyczajny, ale też specjalny i nadzwyczajny. Pismo Święte wymienia dziewiętnaście różnych charyzmatów, ale bibliści podkreślają, że jest ich znacznie więcej. Najczęściej występujące charyzmaty to: modlitwa w językach, charyzmat prorocstwa, charyzmat uzdrawiania, charyzmat poznania, będący nadprzyrodzonym wglądem w sytuację moralną człowieka, wreszcie charyzmat rozpoznawania duchów odróżniający ducha Bożego od ducha tego świata. Charyzmaty nie są właściwe tylko dla laikatu, możemy mówić też o charyzmatach hierarchicznych. Dla ujawnienia się charyzmatu potrzebna jest współpraca człowieka. Charyzmaty ani „nie powiększają naszej świętości”, ani też nie dają specjalnych prerogatyw w Kościele, wręcz przeciwnie, zobowiązują do większej pokory i ofiarnej służby na rzecz wspólnoty.

Czym charyzmaty różnią się od talentów?

Charyzmaty są zakorzenione w sferze duchowej człowieka, natomiast talenty w psychofizycznej strukturze jego osobowości. Charyzmaty otwierają nas na Bożą rzeczywistość i Boże wartości. Talenty natomiast służą doskonaleniu życia w doczesności. Charyzmaty jednak często wykorzystują talenty do realizacji celów nadprzyrodzonych i służby wspólnocie Ludu Bożego.

Urzędy i charyzmaty w Kościele mają charakter komplementarny. Aby Kościół mógł funkcjonować w sposób właściwy, zgodny z wolą Chrystusa, konieczny jest stały dialog między urzędem hierarchicznym a nurtem charyzmatycznym. Dialog taki jest wspólnym czynieniem prawdy w miłości. Opiera się w pierwszej kolejności na realizacji przez wszystkich członków Kościoła powszechnego charyzmatu miłości.

Ważne miejsce w dialogu hierarchii z nurtem charyzmatycznym w Kościele winno zajmować zagadnienie ortodoksji (właściwego wierzenia) i ortopraksji (działania zgodnego z wymogami wiary).

Drugim ważnym obszarem dialogu między hierarchią a nurtem charyzmatycznym w Kościele jest świadectwo chrześcijańskie, czyli świadectwo ewangeliczne we współczesnym świecie.

Autentyczne świadectwo ewangeliczne musi zawierać trzy elementy. Współcześni chrześcijanie są świadkami w podwójnym znaczeniu: świadkami prawdy o Jezusie i świadkami doświadczenia Jezusa w swoim życiu. W świadectwie winni naśladować Jezusa jako świadka wiernego i prawdomównego. Ostatnim warunkiem autentycznego świadectwa chrześcijańskiego jest wsparcie Ducha Świętego.

Aktualizacja Chrystusowego świadectwa jest w naszych czasach zadaniem szczególnie trudnym, bo napotyka na potrójną przeszkodę: „osłabienie autorytetu urzędowego świadka, ogólną inflację słowa jako takiego czy wielki religijny indyferentyzm przeciwny jakiegokolwiek formie religijnego świadectwa”.

Dialog hierarchii z laikatem nie należy do łatwych z racji charakteru relacji przełożeni – podwładni. Hierarchia pełni trzy istotne funkcje eklesjalne: odpowiada za autorytatywne nauczanie w Kościele, jest wyłącznym szafarzem niektórych sakramentów oraz na mocy święceń pełni posługę przewodnictwa wspólnotowego.

Dialog między hierarchią a laikatem może przyjmować różnorodne formy. Dialog pastoralny wiąże się z codziennym życiem religijnym i duchowym członków wspólnot kościelnych, takich jak diecezje, dekanaty czy parafie.

Aktualny obecnie obszar dialogu hierarchii z laikatem to problem odpowiedzialności wiernych świeckich za dzieło uświęcania świata. Apostolat wiernych świeckich jest tutaj szczególnie owocny, bo działają oni niejako od wewnątrz, uczestnicząc w problemach i wyzwaniach tego świata. Aktywność w tej materii dotyczy życia rodzinnego, pracy zawodowej, zaangażowań humanitarnych, dziedzin kultury, gospodarki i polityki. Szczególnie ważne w dziele odnowy porządku doczesnego w duchu Ewangelii są trzy kwestie: uświęcania codziennych zajęć, godziwy odpoczynek i cierpliwe znoszenie utrapień życia.

Kolejnym tematem dialogu hierarchii z laikatem dotyczącego obecności laikatu w świecie jest kwestia apostolatu społecznego katolików świeckich. Przez apostolat społeczny wierni świeccy winni realizować swe powołanie do świętości. Mają oni w swoim działaniu dawać przykład żywej wiary i jedności z Magisterium Kościoła, a ich aktywność apostołska musi być służbą na rzecz pełnej godności człowieka i jego praw.